

въздишката отъ прогнилитѣ гърди, ние чуваме назиданията на къснопрояснилия се разумъ.

— Много добре правите, че ходите изъ планинитѣ! Изъ кръчмигѣ и кафенетата, съ ракията и тютюна ние изгубихме здравето си. И трѣбваше да дойдемъ тукъ, за да оценимъ животворната сила на майка природа, на слънчевитѣ лъчи, на движението изъ чистия планински въздухъ. . . .

И винаги напускаме тази станция на разклатеното човѣшко здраве съ пониженъ духъ и съ още по-твърдо съзнание за голѣмитѣ духовни и физически ползи отъ разумния туризъмъ и пълното въздържание отъ употребата на спиртъ и тютюнъ.

*
* * *

Искрецъ по-рано бѣ околийски центъръ, но и досега си остава малко балканско село. За негова смѣтка се развива Своге. Интересното въ това село е голѣмиятъ пещеренъ, или както се казва още — **карстовъ изворъ**, съ голѣма пещера надъ него. Такива извори се срѣщатъ само въ мѣстности съ варовити скали и сж наречени карстови по името на мѣстността **Карстъ**, която огражда отъ с.-източна страна полуостровъ Истрия и която мѣстностъ е изпълнена съ такива пещери и извори.

Началото на своята вода този изворъ има по-горе, къмъ Петроханъ, отъ едни безотточни малки долини.

Чудновати сж тия долини! Вървите изъ една долчинка, край малко поточе. То е насочено точно къмъ билото на планината. Очаквате го да кривне настрана и вземе направление къмъ долината, но то упорствува. Точно срещу него шурти поточе. Като козлета вървятъ право едно срещу друго. — Ще се счепкатъ! си мислишъ. А вмѣсто това, тѣ се пригрѣщатъ радостно и безследно изчезватъ подъ земята. Нѣкъде подземниятъ входъ на потоцитѣ е невидимъ, а другаде — ясно откроенъ въртопъ. Тѣзи безотточни долини, гнѣзда на подземнитѣ рѣки, се наричатъ **понори**, по името на които е наречено и селото **Поноръ**.

Лѣте пжтътъ отъ Искрецъ нагоре е доста неприветливъ, затова и ние винаги предпочитаме зимата или ранната пролѣтъ.

Минаваме селата **Брѣзе** и **Сухо Бракевци**. Като изкачимъ сухия ридъ надъ последното село, навлизаме въ вълнистата и разнообразна област на поноритѣ. Зиме, при дебелъ снѣгъ, мжно може човѣкъ да проумѣе тѣхната сложна и загадъчна водораздѣлителна система. Но пролѣтъ тѣ сж твърде забавни, особено за пжтници, които пръвъ пжтъ минаватъ изъ тѣзи мѣста.